ASOCIAȚIA ”BAIA DOMNILOR”
Comuna Bucium, Sat Poieni, jud Aba

Imnul minerilor

În fund de munți noi des intrăm,
Cu „NOROC BUN” ne salutăm!
Și când ieșim din sânul lor,
Noi tot „NOROC” strigăm în cor!

În mină-i Dumnezeu cu noi,
Afară-s grijuri și nevoi!
Deasupra noastră n-avem cer,
C-așa e viața de miner!

Când plini de praf cu pași trudiți,
Ieșim din mină obosiți,
Ne doare că-n lumina sa
Pământul ține-o lume rea.

De-atâtea grijuri și nevoi
Noi ne întoarcem înapoi,
În lumea noastră făr-de cer
C-așa e viața de miner!

Și moartea vine tot mai des
Să vadă ce-are de cules,
Din lumea noastră făr-de cer,
C-așa e viața de miner!

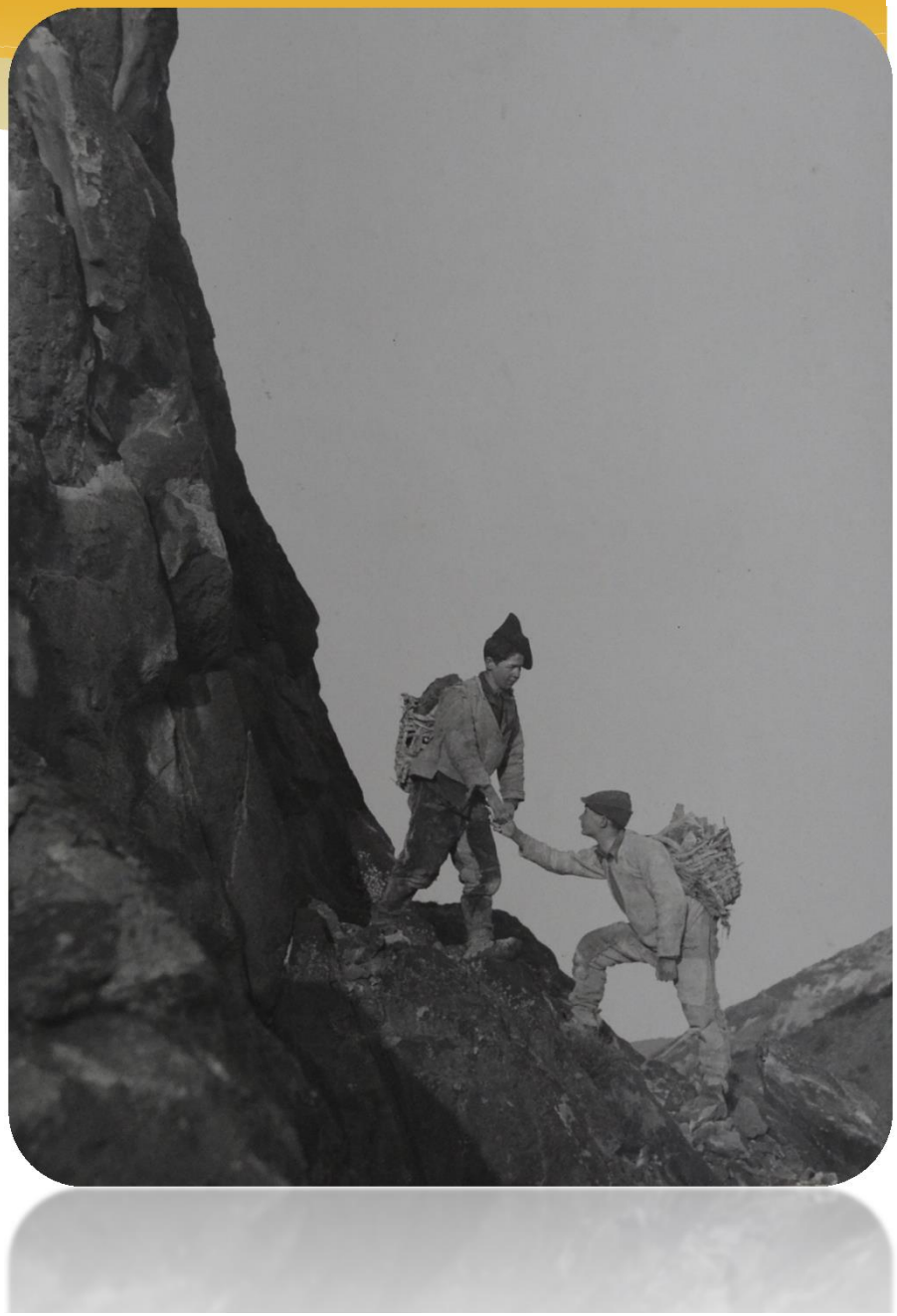

Asociația “BAIA DOMNILOR” a fost înființată în 10 septembrie 2010 de către:

- Țandrău Nicolae- președinte fondator,
- Napău Cornel- vicepreședinte,
- Țandrău Ioan Eugen- vicepreședinte,
- Rotea (n. Crîznic) Eugenia- secretar.

Deviza ASOCIAȚIEI este “NOI AJUTĂM”

SCOPUL ASOCIAȚIEI

- Asociația are interes obștesc, urmărind identificarea, conservarea și popularizarea obiceiurilor, mijloacelor de existență, obiectelor și a costumelor tradiționale, cât și a altor elemente cultural artistice din viața buciumanilor.
- Suntem preocupati de dezvoltarea socio-economică și culturală a comunității, de susținerea din punct de vedere material și moral a persoanelor afectate grav de procedeele și condițiile de muncă din subteran precum și a tinerilor talentați proveniti din familii sărace.
- Organizarea de întruniri și manifestații cultural-patriotice și profesional istorice cu scopul de a contribui la dezvoltarea spirituală a locuitorilor din zonă.
- Organizarea și participarea la târguri, expoziții și întruniri în țară și în străinătate, care au legătură cu obiectul de activitate al Asociației.
- Asociația are caracter apolitic.
- Este interzisă implicarea asociației în scopuri străine statutului.
- Membrii asociației nu au dreptul la recompense materiale; recompensele sunt satisfacția morală, respectul comunității și sentimentul utilității.
- Principiile de bază în conduită și în luarea deciziilor, sunt: armonia, respectul reciproc și consensul.
- Asociația este alcătuită din “DOMNI” al căror mod de adresare este la persoana a doua plural.
- Membrii asociației au drepturi egale și pot să aleagă și să fie aleși în structurile de conducere și control ale asociației, potrivit cu prevederile statutului

COMITETUL DIRECTOR

Țandrău Nicolae – Președinte
Rotea Eugenia – Vicepreședinte
Napău Cornel – Vicepreședinte
Costinaș Mircea – Vicepreședinte
Țandrău Ioan Eugen – Vicepreședinte

ISTORICUL şi semnificaţia denumirii ” BAIA DOMNILOR ”

In perioada 1880-1886, când un grup de 36 de localnici au arendat de la autorităţile ungureşti un perimetru minier cu numele Sf. Petru şi Pavel, situat chiar deasupra locului de unde izvorăşte pârâul cu numele de Stânişoara.(pop.Stâlnişoara).
Insă in 1885, chiar cand minerii ajunseseră la minereu bogat în aur după ani de munca fără rezultat, autoritatile au decis să nu le prelungească contractul ci să arendeze mina unei societaţi franceze – „Domnii”.
Detalii ale acestor evenimente precum şi o descriere monografică de mare valoare a Buciumului şi buciumanilor, se găsesc în romanul “Şteampuri fără apă” scris de Ovidiu Bârlea şi în versificaţia “Verşul Buciumanilor” scrisă în perioada de detenţie de către Şăndruţu Lupului, unul din participantii la revoltă.
Istoricul vieţii cotidiene şi evenimentele desfăşurate în perioada activităţii de minerit la BAIA DOMNILOR (Mina Sf. PETRU şi PAVEL) au devenit emblematice pentru modul de existenţă a BUCIUMANILOR.
Acest lucru îl simbolizează şi denumirea Asociaţiei “BAIA DOMNILOR”.

PROIECTE REALIZATE

Întâlniri anuale cu locuitorii Comunei Bucium şi cu buciumanii plecaţi din zonă, în preziua „Sărbătorii Narciselor” de la Negrileasa

Evocarea unor personalități marcante din Bucium, la fiecare astfel de întâlnire

Emil Dandea

Nicolae Lupu

Ecaterina Țandrău

Ioan Voicu Macaveiu

Lansarea de cărți scrise de buciumani sau despre buciumani

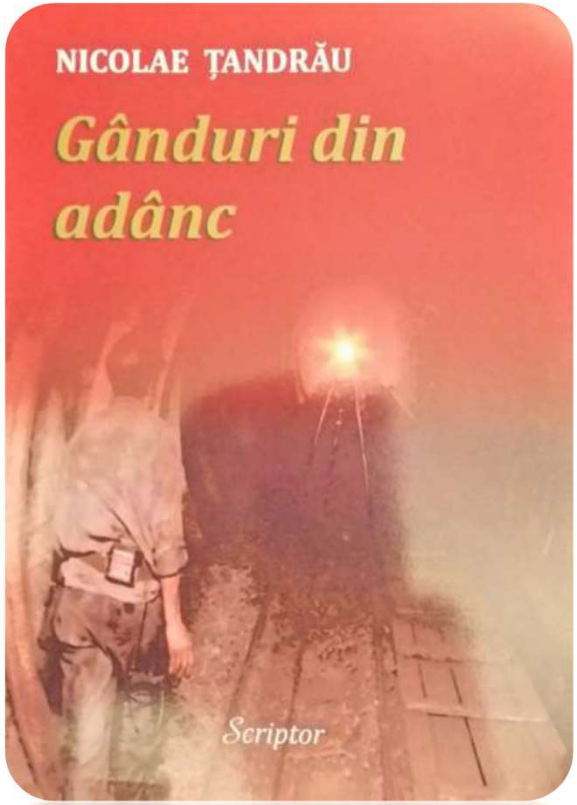

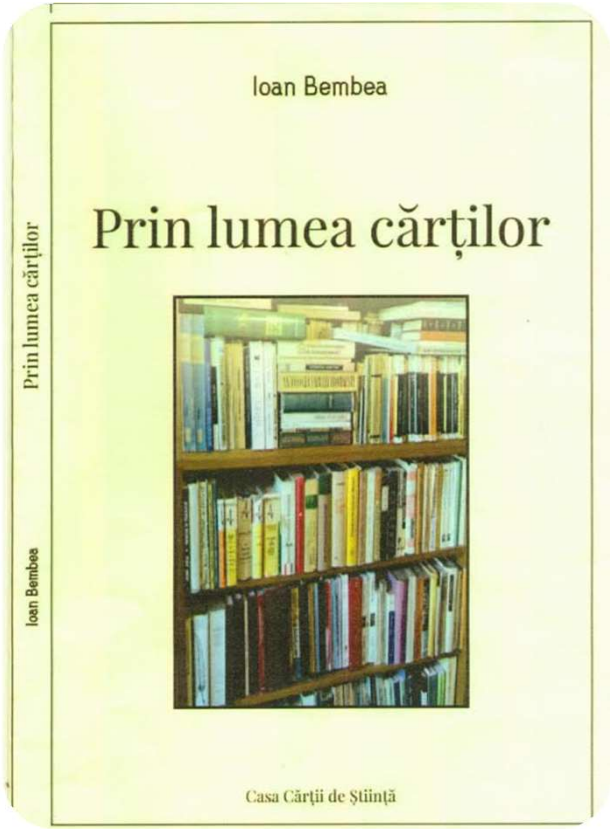

Organizarea de spectacole folclorice, cu dansuri şi cântece populare

Am pus bazele viitorului Muzeu al Buciumanilor şi am început colectarea primelor obiecte, expuse într-o sală din vechea clădire ridicată în Bucium Poieni

Am realizat 3 galerii de mină, situate lângă piața din Bucium Poieni, fiecare cu specificul epocii în care se exploata minereu

Am reuşit reeditarea romanelor scrise de Ovidiu Bârlea, într-un format unitar :

- Urme pe piatră
- Şteampuri fără apă
- Drumul de pe urmă
- Se face ziua

Am editat brosura „Versul Buciumanilor”, versificaţie populară scrisă de Şăndruţu Lupului, care evocă evenimentele din anul 1886

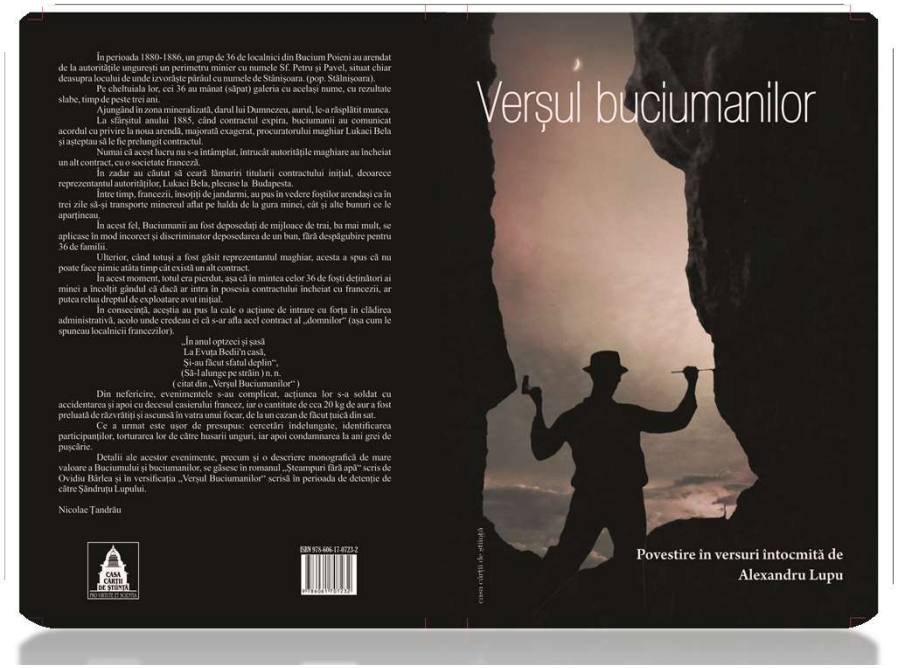

Am realizat pagina web a asociației www.baiadomnilor.ro și pagina facebook

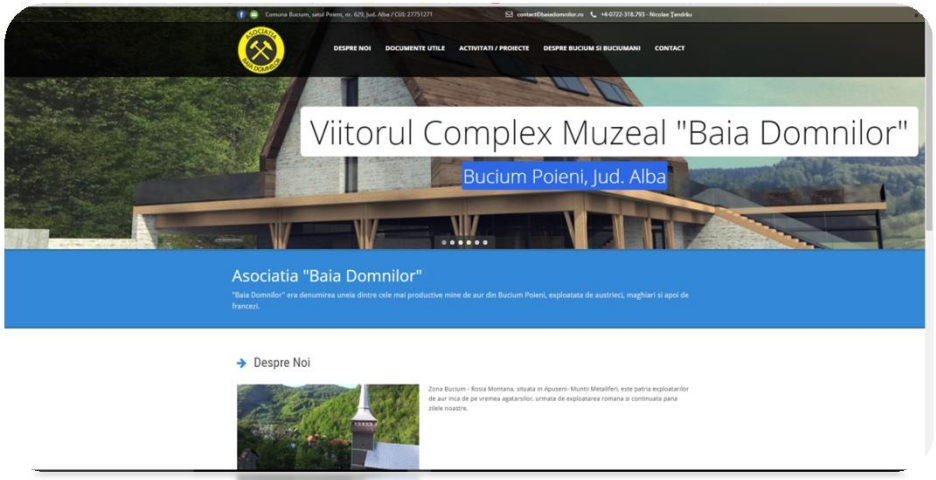

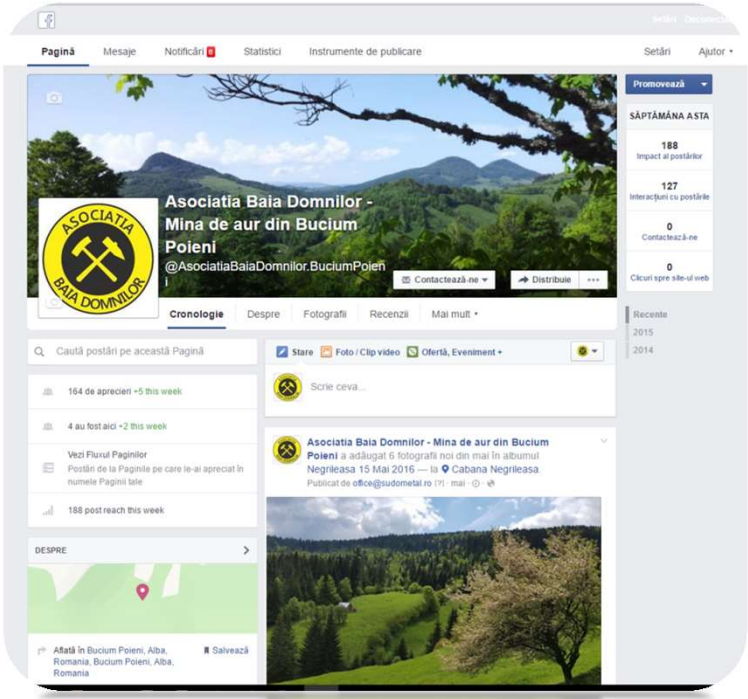

Am realizat două variante de proiect grafic a viitorului centru cultural, care să includă Muzeul Buciumanilor, o sală de festivități și o pensiune

PROIECTE ÎN DERULARE

Realizarea unor ştеampuri funcţionale cu 9 săgeţi, în mărime naturală, şi amplasarea lor în zona pieţei centrale din Bucium Poieni

Realizarea unei expoziții permanente de flori de mină, prin punerea în valoare a colecției „ Mircea Cazacu”, donată de către familia acestuia, și realizarea unui catalog al acestei colecții

Realizarea unei expoziții de carte cu și despre buciumani și locuitorii Țării Moților

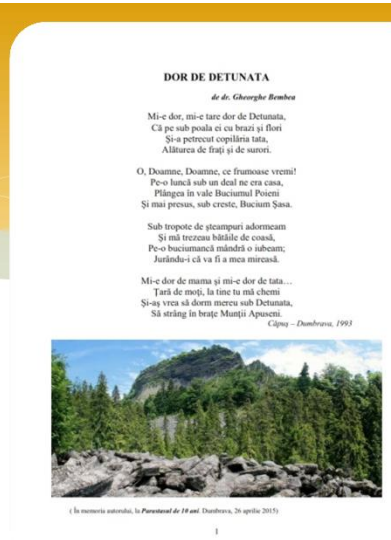

DOR DE DETUNATA

de dr. Gheorghe Bembea

Mi-e dor, mi-e tare dor de Detunata,
Că pe sub poala ei cu brazi și flori
Și-a petrecut copilăria tata,
Alătarea de frați și de surori.

O, Doamne, Doamne, ce frumoase vremi!
Pe-o luncă sub un deal ne era casa,
Plângea în vale Buciumul Poieni
Și mai presus, sub creste, Bucium Șasa.

Sub tropote de șteampuri adormeam
Și mă trezeau bătăile de coasă,
Pe-o buciumancă mândră o iubeam;
Jurându-i că va fi a mea mireasă.

Mi-e dor de mama și mi-e dor de tata…
Țară de moți, la tine tu mă chemi
Și-aș vrea să dorm mereu sub Detunata,
Să strâng în brațe Munții Apuseni.

Câpșa – Dumbrava, 1993

(În memoria autorului, la ***Parastasul de 10 ani***. Dumbrava, 26 aprilie 2015)

1

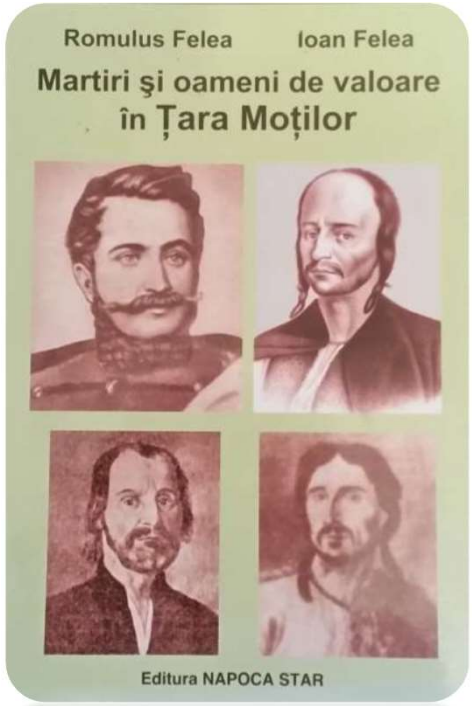

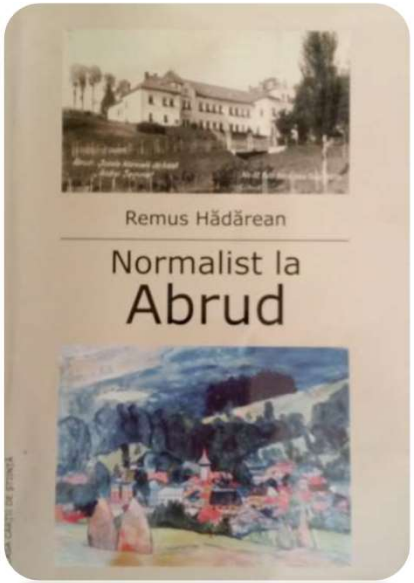

Completarea colecției de obiecte cu specific minier și local, obiecte care vor fi expuse în Muzeul Buciumanilor

Realizarea unui traseu turistic care să includă vizitarea vechilor exploatări aurifere din zona masivului „Corabia ”

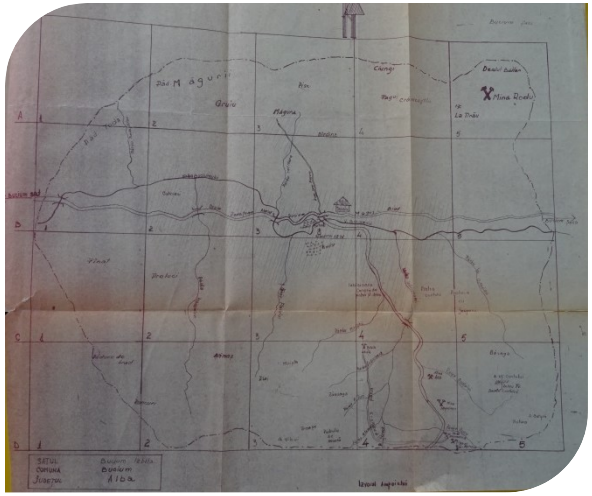

Promovarea constantă a Buciumului, a obiectivelor turistice şi culturale ale localităţii şi a personalităţilor locale marcante

Continuarea demersurilor pentru soluționarea documentelor legale care să permită demararea lucrărilor la Muzeul Buciumanilor

Permanentizarea întâlnirilor anuale cu buciumanii şi a acțiunilor culturale asociate acestor întâlniri

MEMBRII Asociației “BAIA DOMNILOR”:

Țandrău Nicolae
Napău Cornel
Țandrău Ioan Eugen
Rotea (n. Crîznic) Eugenia
Șoit Sanda
Colda Daniel
Costinaș Mircea
Țandrău Dorin
Colda Eugen
Costinaș Florin
Pavel Nicolae
Nechita Dorina
Lupu Dorel
Colda Petru

SPONSORI:

SUDOMETAL SRL Cluj-Napoca
PARWELD SRL Cluj-Napoca
VIVA METAL SRL Alba-Iulia
MINEXFOR SA Deva
COMPOSESORATUL SILVIC DETUNATA Bucium
Familia CAZACU Ileana și Alin